

STORTINGET

Innst. 312 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 56 S (2024–2025)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Samtykke til undertegning og ratifikasjon av Den internasjonale kaffeavtalen av 9. juni 2022

Til Stortinget

Sammendrag

Den internasjonale kaffeavtalen av 9. juni 2022 er fremforhandlet i Den internasjonale kaffeorganisasjonen, som ble opprettet i 1963 i forbindelse med at den første internasjonale kaffeavtalen trådte i kraft i 1962. Avtalen av 9. juni 2022, som er den åttende i rekken, vil erstatte nåværende syvende internasjonale kaffeavtale av 28. september 2007.

Avtalen har som formål å styrke den internasjonale kaffesektoren og dens økonomiske, sosiale og miljømessige bærekraft i alle ledd. Avtalen skal sikre internasjonalt samarbeid mellom regjeringer og med privat sektor gjennom samarbeidet innenfor rammen av Den internasjonale kaffeorganisasjonen. Samarbeidet omfatter blant annet utviklingsprosjekt, kvalitetsforbedring og bærekraft innen kaffesektoren, åpenhet, informasjons- og statistikktutveksling og partnerskaps- og innovasjonssamarbeid med private og andre relevante aktører.

Avtalen skisserer grunnlag og formål for kaffeorganisasjonens virksomhet, dens samarbeidsstrukturer og virkemåte, og medlemmenes rettigheter og forpliktelser, herunder også prinsipper om fordeling av medlemsstatenes stemmerettigheter og av deres finansielle bidrag til organisasjonen.

Den internasjonale kaffeorganisasjonen omfatter hovedtyngden av verdens sentrale kaffeproduserende og -importerende stater, som samlet representerer 98 pst. av verdens kaffeproduksjon og 67 pst. av verdens kaffekonsum. 43 kaffeproduserende og 6 kaffeimporterende stater, samt EU på vegne av de 27 medlemsstatene, er medlemmer i organisasjonen. Gruppen av importland omfatter foruten EU også Norge, Japan, Sveits, Storbritannia, Russland og Tunisia.

Kaffeorganisasjonen spiller en svært viktig rolle for å fremme og styrke økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft i kaffesektoren globalt. Utviklingsland står for mer enn 90 pst. av verdens kaffeeksport. 19 av kaffeorganisasjonens medlemsstater er av verdens minst utviklede land, kjennetegnet blant annet ved lave inntekter og høy økonomisk sårbarhet. Mer enn 28 millioner små kaffedyrkere og deres familier produserer 70 pst. av verdens kaffe og er særlig berørt av svingninger i markedspriser og ubalanser mellom tilbud og etterspørsel.

Avtalen skal etter artikkel 44 nr. 1 undertegnes før den ratifiseres. Det legges opp til at Norge undertegner og ratifiserer avtalen samtidig.

Norge sine økonomiske forpliktelser ifølge avtalen er begrenset til et årlig tilskudd til kaffeorganisasjonens administrative budsjett. Årlig tilskudd utgjør i størrelsesorden om lag 300 000 kroner, avhengig bl.a. av valutakurs. I og med at gjennomføring av avtalen krever bevilgningsvedtak, er Stortingets samtykke til ratifikasjon nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Even Eriksen, Nils-Ole Foshaug, Steinar Krogstad og Trine Lise Sundnes, fra Høyre, Hårek Elvenes, Ingjerd Schie Schou, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune, Ola Borten Moe og Trygve Slagsvold Vedum, fra Fremskrittspartiet, Sylvi Listhaug og Morten Wold, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Venstre, Guri Melby, fra Kristelig Folkeparti, Dag-Inge Ulstein, og uavhengig representant Christian Tybring-Gjedde, viser til den fremlagte proposisjonen om samtykke til undertegning og ratifikasjon av Den internasjonale kaffeavtalen av 9. juni 2022.

Komiteen viser til at Den internasjonale kaffeavtalen av 9. juni 2022 er fremforhandlet i Den internasjonale kaffeorganisasjonen, som ble opprettet i 1963 i forbindelse med at den første internasjonale kaffeavtalen trådte i kraft i 1962. Komiteen viser til at Norge siden den første avtalen trådte i kraft har vært tilsluttet alle de syv internasjonale kaffeavtalene. Komiteen merker seg den aktuelle avtalens formål om å styrke den internasjonale kaffesektoren og dens økonomiske, sosiale og miljømessige bærekraft i alle ledd, samt at avtalen tar sikte på å styrke internasjonalt samarbeid mellom regjeringer og med privat sektor. Dette inkluderer samarbeid innen utviklingsprosjekter, kvalitetsforbedring og bærekraft innen kaffesektoren, åpenhet, informasjons- og statistikkutveksling og partnerskaps- og innovasjonssamarbeid med private og andre relevante aktører.

Komiteen merker seg at Norges økonomiske forpliktelser ifølge avtalen er begrenset til et årlig tilskudd til kaffeorganisasjonens administrative budsjett. Det årlige tilskuddet vil utgjøre i størrelsesorden om lag 300 000 kroner, avhengig bl.a. av valutakurs.

Komiteen viser til at regjeringen, i likhet med tidligere regjeringer, vurderer det slik at det er i Norges interesse å delta i Den internasjonale kaffeorganisasjonen. Det er komiteens oppfatning at avtalen styrker grunnlaget og rammene for kaffeorganisasjonens rolle som en viktig arena for å fremme utvikling i mange av verdens minst utviklede land. Komiteen merker seg at kaffekonsumet i Norge er meget høyt, og at 90 pst. av befolkningen over 18 år svarer at de drikker kaffe. Kaffe er viktig i samfunnet vårt og bidrar til mange gode samtaler i norske hjem. Komiteen mener Norge er tjent med å ta del i en avtale som vil bidra til åpenhet i den internasjonale handelen med kaffe. Komiteen mener at det for norsk kaffebransje er hensiktsmessig å delta i internasjonale organisasjoner, knytte kontakter både i produsent- og konsumentland og medvirke i internasjonalt samarbeid for å fremme bærekraftig utvikling, åpenhet og kvalitet i alle ledd i den globale kaffesektoren.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i undertegning og ratifikasjon av Den internasjonale kaffeavtalen av 9. juni 2022.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 13. mai 2025

Ine Eriksen Søreide

leder

Trygve Slagsvold Vedum

ordfører

